

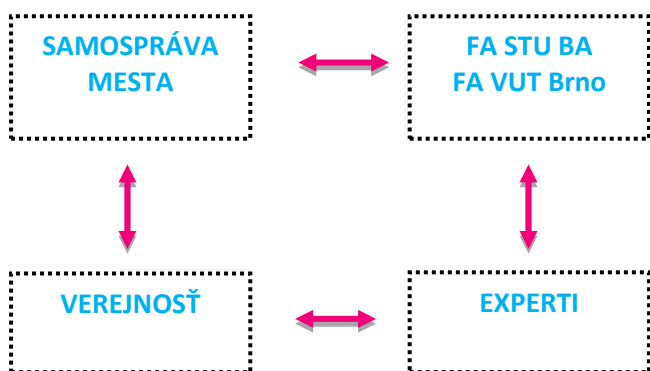
ako vidíme nábrežie my

sumár podnetov verejnosti k témam
projektu TRENČÍN si TY za rok 2012

úvod

Projekt TRENČÍN si TY predstavuje v našich zemepisných šírkach ojedinelý prípad systematického prístupu k strategickému plánovaniu mesta a zapojeniu verejnosti do celého plánovacieho procesu. Treba podotknúť, že platforma vznikla v roku 2011 za pomerne hektických podmienok. S iniciatívou riešiť problematiku nábregžia rieky Váh v Trenčíne prišli ako prví občianski aktivisti, ktorí reagovali na netransparentný postup bývalej samosprávy mesta. Postupne sa vygenerovala pracovná skupina, ktorá si osvojila progresívne princípy participatívneho plánovania.¹ Z pracovnej skupiny sa stal odborný poradný orgán primátora mesta s 13 členmi a jasným štatútom. Cieľom odborného tímu je vygenerovanie zadania pre urbanistickú súťaž na **masterplan pre CMZ** (Centrálnu mestskú zónu) Trenčín, ktorá sa uskutoční **v roku 2014**. Výsledky súťaže budú premietnuté do nového Územného plánu CMZ Trenčín, v ktorom plocha nábregžia predstavuje dvoj-násobok súčasnej plochy historického centra mesta.

Odborný tím sa skladá z predstaviteľov viacerých zložiek územnoplánovacieho procesu, ktorý je nastavený ako flexibilný rámec, otvorený pre zástupcov ďalších externých odborných zložiek a samozrejme širokú verejnosť. Odborná rovina procesu zabezpečuje komunikáciu expertov s dôrazom na multidisciplinárne vnímanie problému. Hlavným cieľom je definovanie fixných princípov a flexibilných pravidiel zadania s ohľadom na požiadavky jednotlivých odborných zložiek a potrieb verejnosti a komunit. Odborná línia skúma nasledovné tézy:

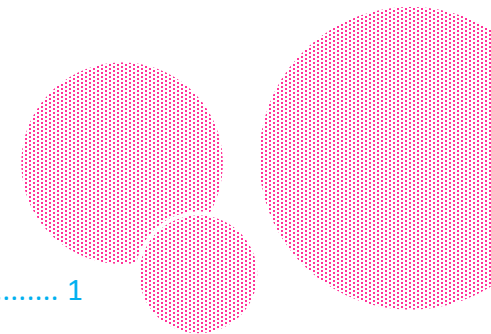
1. mobilita (kompatibilita dopravných systémov, pešie ťahy, cyklogenerel)
2. urbanizácia (vplyvy na prostredie, priehľady, hustota, výškové limity)
3. prírodné prostredie (biokoridor rieky)
4. verejné mestské priestory (aktivity, prepojenie s existujúcou štruktúrou)
5. pamiatková ochrana (siluetárny obraz mesta, priehľady)
6. priority (etapizácia procesu, operatívne zásahy do prostredia)

Obr. 1. Zložky participatívneho projektu TRENČÍN si TY zdroj: Tomáš Hanáček

¹ PAULINIOVÁ, Zora a kol: *Verejné priestory*, (Banská Bystrica: Ekopolis, 2010) s. 59

obsah

úvod	1
obsah	2
proces zapojenia verejnosti do projektu TRENČÍN si TY	3
o stave modernizácie železnice a jej vplyve na prepojenie centra mesta s nábrežím.....	5
mesto na rieke	9
Trenčín- mesto vody?	13
URBAN WALK na nábreží	17
Sumarizácia a vyhodnotenie podnetov.....	21

proces zapojenia verejnosti do projektu TRENČÍN si TY

Hlavným cieľom **projektu TRENČÍN si TY** je postupnými krokmi mapovať stav CMZ Trenčín na dvoch základných úrovniach (odborné hľadisko a požiadavky spojené s potrebami obyvateľov). Vytvoreniu kvalitného zadania pre urbanistickú súťaž predchádza zapojenie širokej verejnosti do celého procesu plánovania. Od prvej myšlienky valorizovať nábrežie z roku 2011 odborný tím projektu TRENČÍN si TY komunikuje jednotlivé kroky, vedúce k vygenerovaniu zadania a vyhodnotenie súťaže v roku 2014. Komunikácia v tejto oblasti je dôležitá najmä pre získanie dôvery občanov, aktivácie komunit a vytvorenia kolektívneho súhlasu s plánovanými aktivitami. Predpoklady úspešného projektu spočívajú v nastavení celého procesu ako transparentného a flexibilne reagujúceho rámca, ktorý dokáže pružne reagovať na neustále zmeny podmienok, narastajúci záujem verejnosti a potreby odborníkov.

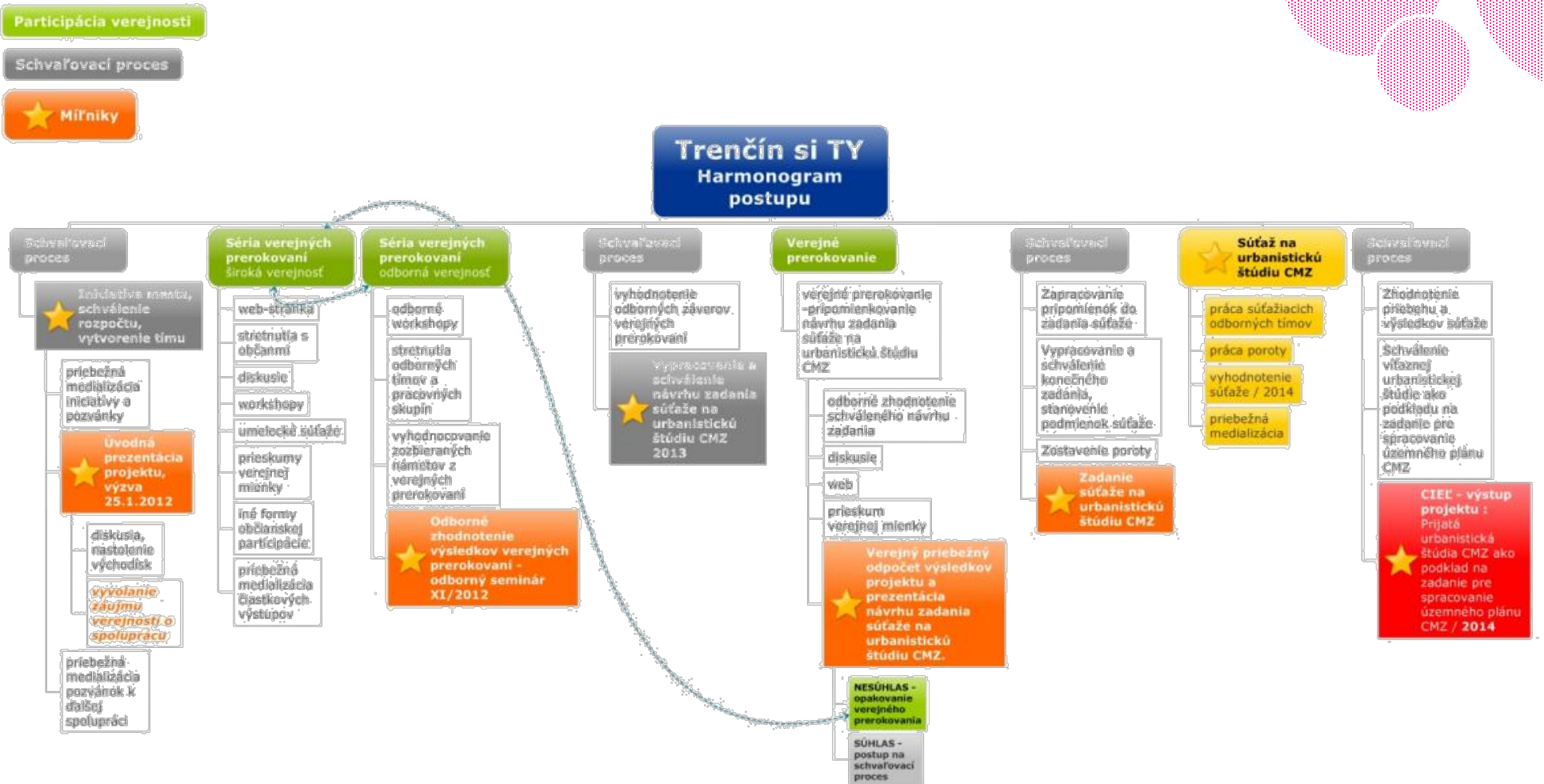
Na spoločných stretnutiach sa aj **konfrontujú odborné názory** expertov z rôznych oblastí (*urbanisti, sociológovia, architekti, krajinní architekti, hydrogeológovia, dopravní inžinieri, marketingoví inžinieri, pamiatkari, ekonómovia*) s postojom **širokej verejnosti a predstaviteľmi jednotlivých komunit**. Významnú úlohu predstavuje spolupráca samosprávy s univerzitami, kde **Fakulta architektúry v Bratislave a Fakulta architektúry v Brne** poskytujú odborné poradenstvo pedagógov, doktorandov ako aj študentské kapacity pre semestrálne ateliérové práce. Oblasť participácie s verejnosťou a komunitami v sebe zahŕňa nasledovné podujatia, ktoré sa v uplynulom období udiali, prípadne sú naplánované na rok 2013:

1. diskusie na témy (doprava, zeleň, bariéry, voda v meste)
2. Urban walk
3. dotazníky a ankety
4. mestské zásahy Trenčín
5. práca s komunitami
6. študentské workshopy
7. študentské ateliérové práce (FA STU Bratislava, FA VUT Brno)

Jednotlivé fázy procesu strategického plánovania sú postupne spracúvané písomnou i grafickou formou v podobe schém, grafov a akčných plánov a odporúčaní.

Obr.2. Schéma strategických a operatívnych opatrení v procese regenerácie zdroj: Tomáš Hanáček

Obr. 3. Časový harmonogram a akčný plán participatívneho projektu TRENČÍN si TY

zdroj: Útvar hlavného architekta mesta Trenčín

o stave modernizácie železnice a jej vplyve na prepojenie centra mesta s nábřežím

25. januára 2012 - 16:00, KC HVIEZDA

počet ľudí: cca 400

charakter diskusie: dvojhodinová panelová diskusia

Plánovaná modernizácia železničnej trate je vstupným impulzom pre naštartovanie diskusií o budúcnosti nábřežia. Verejná diskusia pojednávala o stave a modernizácii železnice a jej vplyve na prepojenie mesta s nábřežím.

foto: Tomáš Hanáček

VÝCHODISKOVÉ RÁMCE:

a) účastníci panelu:

Ing. arch. Martin Beďatš, Ing. arch. Dušan Šimun, Dipl.- Ing. Peter Gero, Mgr. Richard Rybníček, Mgr. Renáta Kaščáková, Ing. Richard Ščepko, moderátor- Štefan Hríb

b) odprezentované témy:

- Modernizácia železničnej trate na území mesta Trenčín
- 7 bodov, v ktorých modernizácia najviac zasiahne organizmus mesta:
  1. Rozšírenie mostného objektu
  2. prepojenie zón Krytá plávareň a Lodenica -vedenie trate na múre vs. Estakáde (pôvodné riešenie z roku 2003)
  3. podchod pod novou trasou Chynoranskej trate
  4. výškové vedenie Chynoranskej trate (v súlade s budúcou komunikáciou)
  5. Prechody pre peších a cyklistov
  6. koordinácia technického riešenia na rohu Mládežníckej ulice
  7. Riešenie územia tzv. Čierneho mosteka

- Územie je v územnom pláne mesta Trenčín ošetrené špeciálnym regulatívom
- podmienkou výstavby je dôkladné preverenie pamiatkových a environmentálnych hodnôt mesta a nábrežia
- overenie únosnosti územia, funkčných a výškových regulatívov je nutné verejnou urbanisticko-architektonickou súťažou
- cieľom je kvalitne naformulované zadanie pre súťaž
- stretnutia s verejnosťou zatiaľ v horizonte každých cca 6 týždňov
- potreba participácie a podieľania sa všetkých občanov na vypracovaní konceptov pre zadanie súťaže na CMZ Trenčín
- skupinová práca rôznych zainteresovaných skupín v meste
- od začiatku procesu až do územného plánu zóny= 3 roky
- z minulosti obrovské napätie medzi vedením mesta, štruktúrou a verejnosťou
- získanie dôvery bude veľmi kľúčové

- svoje podnety môžete naďalej pripájať na stránke www.trencinsity.sk

zhrnutie diskusie/ kľúčové podnety:

a) Odznali témy a otázky z pléna:

1. Musí železničná trať viesť priamo cez Trenčín?

Ing. arch. Martin Beďatš /poverený vedením útvaru/:

Územné rozhodnutie bolo vydané a neexistuje cesta ako toto rozhodnutie zrušiť. Pokiaľ bolo protizákonne vydané treba sa obrátiť na súd.

2. Keď prechádza železnica cez mesto, myslíte si že je to zlé?

Dipl.- Ing. Peter Gero /garant projektu/:

Väčšina ľudí cíti práve železnicu ako mestský prvok, keď je urobená tak, že je časovo moderná a je braná ako súčasť mesta. Sú určitým centrom obchodnej ale aj kultúrnej formy. Myslím si osobne, že stanica v Trenčíne bude mať osobnosť, bude mať šarm v tom, že je obrátená do druhej strany obytnej štvrte, ktorá je tiež veľmi zaujímavá

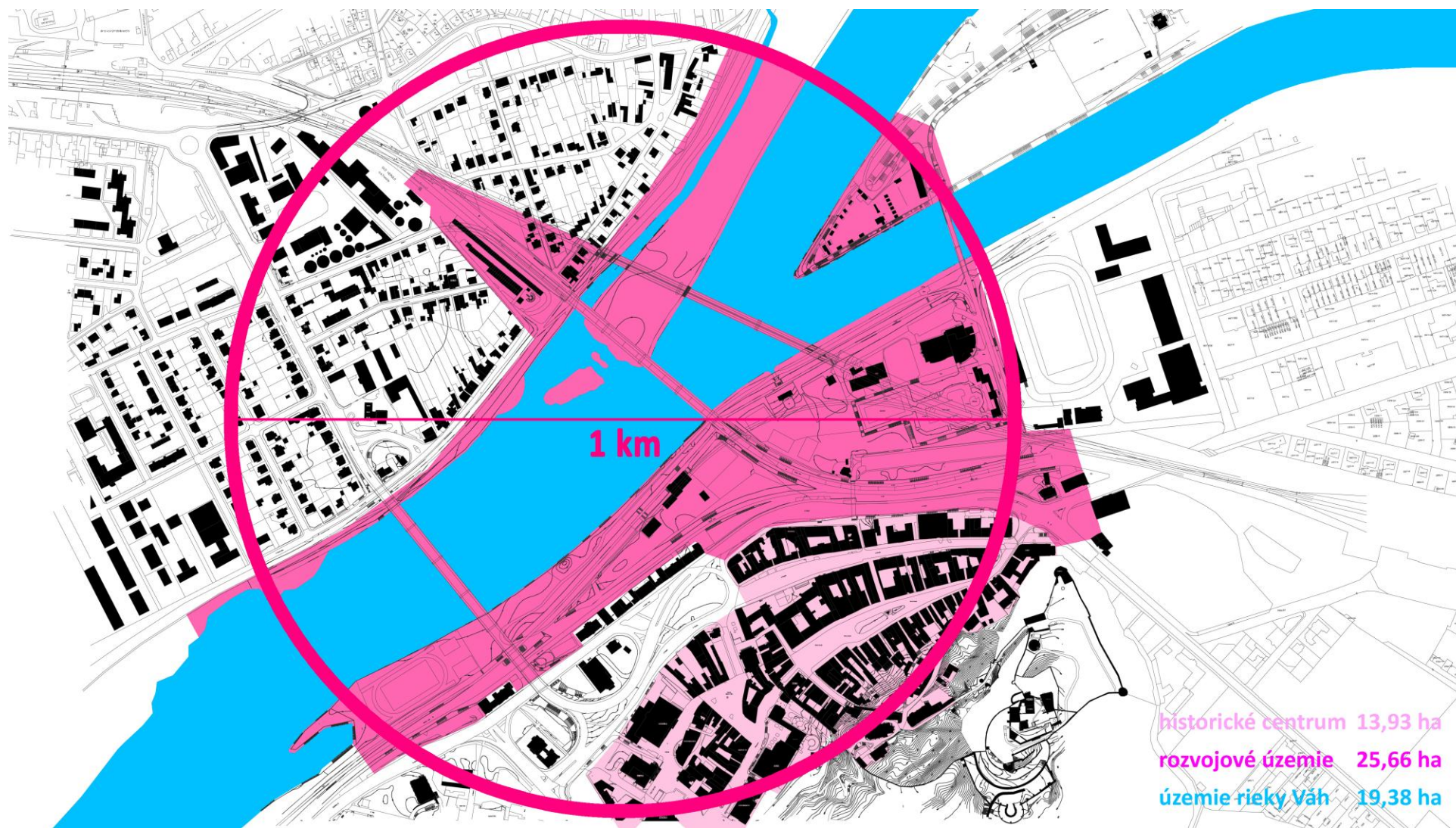
3. Územné rozhodnutie bolo vydané v roku 2005, čiže je toto rozhodnutie ešte v dobe platnosti?

Pokiaľ je fakt, že práve toto územné rozhodnutie bolo vydané nejakým trestným činom, tak o tomto zákon presne hovorí ako postupovať. Ak niekto disponuje informáciou, že došlo k trestnému činu, tak by mal splniť svoju občiansku povinnosť a podať trestné oznámenie. Ja sa domnievam, že toto územné rozhodnutie nestratilo platnosť. Po tomto rozhodnutí boli nasledované ďalšie stavby, kde sa získavali ďalšie povolenia. Jedná sa o líniovú stavbu, čiže táto stavba má určitú postupnosť a proces.

„Musí železničná trať viesť priamo cez Trenčín?“

Obr. 4. Panelová diskusia k téme železnice sa konala v KC Hviezda
Zdroj: Útvar hlavného architekta mesta Trenčín

Obr. 5. Mapa CMZ (centrálnej mestskej zóny) mesta Trenčín s vyznačením riešeného územia a kruhovým diagramom pešej dostupnosti zdroj: autor

názory občanov:

- „Čo sa týka nábrežia, áno, páči sa mi ten projekt, ktorý bol načrtnutý.“
- „Padol tu aj zaujímavý názor a termín- Trenčín mesto na Váhu.“
- „Primátor hovoril o získaní dôvery, ja osobne mám z celého procesu zmiešané pocity.“
- „Treba urobiť všetko preto, aby sa podoba navrhovanej trate zmenila.“
- „Nová železničná stanica by sa mala ocitnúť na okraji Trenčína pri diaľnici.“
- „porovnajte si riešenie v meste Trenčín a v meste St. Polten.“
- „Existuje možnosť jej vedenia mimo Trenčín?“
- „Je paradoxom, že nám turisti musia poukazovať krásy mesta. Osobne si myslím, že zeleň veľmi ubúda a skôr vzniká kamenné mesto.“
- „Chcel by som upozorniť na výšku vedenia koruny železnice v mieste vyústenia z mosta pri KOLIBE (v= cca 18 m). Otázkou je aj výška zástavby v jej okolí.“
- „Sledujte množstvo cestujúcich, ktorí denne prichádzajú do Trenčína vlakom a ako ľahko sa môžu do centra dostať peši zo stanice.“

1) Na čom sa ľudia zhodli

- potreba komunikácie a diskusie s vedením mesta pri riešení otázok novej výstavby a využívania verejných priestorov
- Chynoranská trať bude bariérou pri prechode z centra mesta k nábrežiu
- zamedzenie ubúdania zelene v meste
- problematická výška vedenia koruny železničnej trate v mieste vyústenia z mosta pri reštaurácii Koliba.

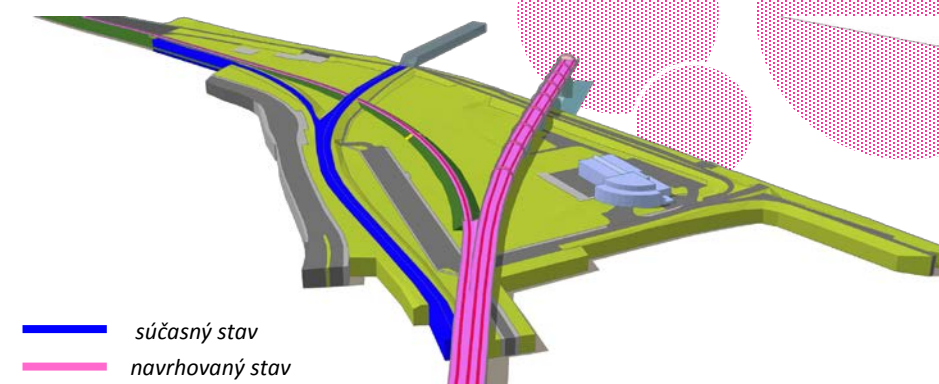
2) Kontroverzné otázky

- trasa novej železničnej trate v meste (nový most + súčasná rekonštruovaná stanica vs. obchvat mesta + nová stanica)
- poloha železničnej stanice (rekonštrukcia starej stanice/ nová stanica v Zlatovciach)

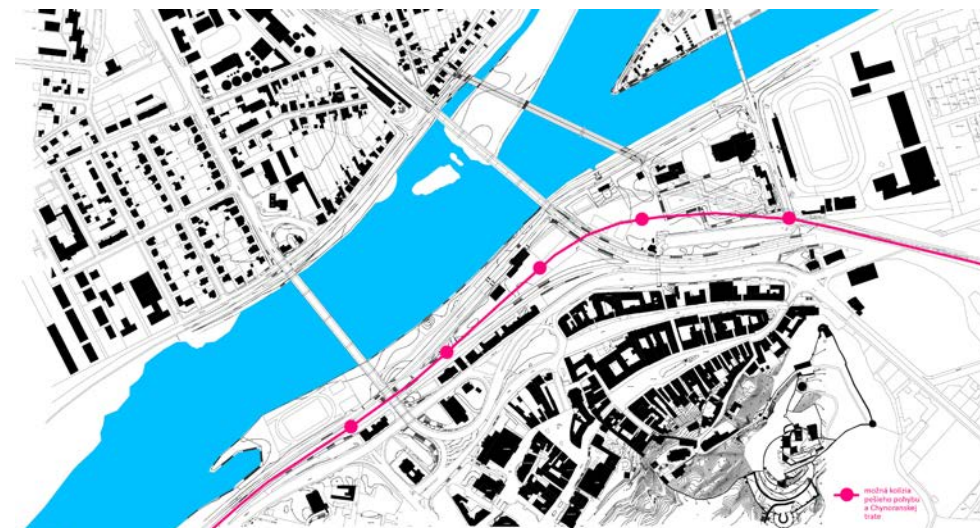
3) Témy, ktoré neboli vypovedané

- možnosť využívania Chynoranskej trate na účely S-BAHN (prímestskej električky)
- integrácia železničnej dopravy, MHD, cyklo dopravy a pešieho pohybu
- využitie súčasného železničného mosta pre účely cyklistov a peších

„Nebude Chynoranská trať bariérou?“

Obr. 6. Zmena polohy železničnej trate pri krytej plavárni zdroj: ŽSR

Obr. 7. Plánovaná trasa Chynoranskej trate s kolíznymi bodmi železničnej trate a pešieho pohybu zdroj: Tomáš Hanáček

mesto na rieke

30. marca 2012 - 18:00, KLUB LÚČ, počet ľudí: cca 20

program podujatia: Otvorená diskusia nad mapami s priamym zapisovaním podnetov verejnosti

Prítomní diskutujúci sa voľne rozdelili do troch skupín. V nich približne hodinu diskutovali formou tvorivej výmeny názorov priamo nad mapami mesta, do ktorých sa vpisovali námety a bezprostredné pripomienky diskutérov. Vedúci jednotlivých tímov si ich starostlivo zaznamenávali. Na záver sa kľúčové poznatky verejne prezentovali. Konečným výstupom je spracovaná spoločná mapa so vyznačenými podnetmi zo všetkých troch plánovacích skupín.

foto: Tomáš Hanáček

východiskové rámce:

a) zozbierané námety:

Tím č.1 (odprezentoval Ing. arch. Martin Bed'atš)

- tri hlavné témy:
  1. voda a priestor nábregia
  2. Doprava
  3. Ostrov- cíp dnešného kempingu
- voda= fenomén vodnej turistiky (výletné plavby, malé lode, pramice)
- potrebná infraštruktúra- prístavy, mola, reštaurácie
- nábregie potrebuje funkciu bývania (život aj počas noci)
- vysťahovanie funkcie futbalového štadióna na okraj mesta (dnes lukratívna poloha v centre mesta)
- jamu pred ODOU nechať obnaženú (náletové dreviny, terasové sedenie, malé koncerty)
- Chynoranská trať ako súčasť integrovaného systému MHD (kyvadlová električková doprava)
- priestor cípu Ostrova- miesto pre novú dominantu mesta (maják, vyhladková veža)
- rovnako aj zachovanie súčasných ubytovacích kapacít (vo vyššom štandarte- penzión, bungalovy

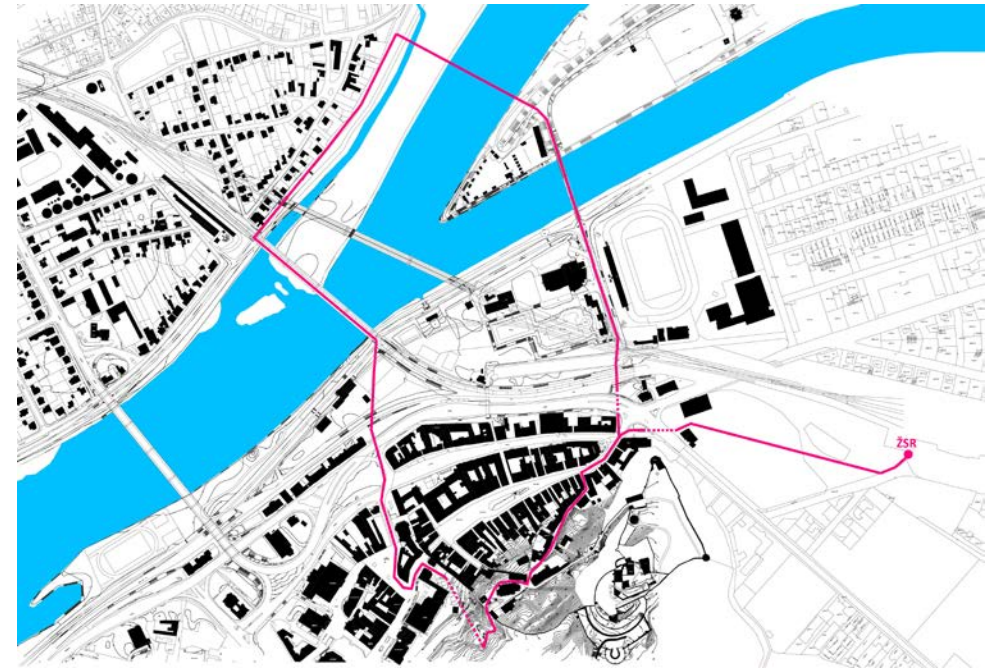
Tím č.2 (odprezentoval Ing. arch. Tomáš Hanáček)

- doprava- priečne napojenie mesta s nábrežím (body a trasy napojenia)
- ustúpenie parteru nárožia Auparku- vizuálne prepojenie Štúrového námestia so železničným mostom
- prepojenie cez Park – zjednodušenie pohybu peších a cyklistov
- zokruhovanie peších ťahov z centra k budúcemu promenádnemu mostu, na pravý breh Váhu a späť do centra
- výška zástavby na nábreží, zachovanie priehľadov z dôležitých bodov, silueta mesta
- potreba bezbariérového prechodu Park-hotel Tatra, Park- Sihoť
- možnosť zapustenia cestnej komunikácie pod úroveň terénu pred hotelom Tatra
- Generel dopravy (či je záväzný???) - jeho zhodnotenie až po vybudovaní nového cestného mosta
- Chynoranská trať- je vôbec potrebná, je možné ju odstrániť?
- existujú z nej aj nejaké benefity pre mesto? (integrovateľný systém dopravy MHD)
- Chynoranská trať ako spojnica predmestí so záchytnými parkoviskami a zastávkami autobusovej MHD
- definovanie pomeru zastavaného a nezastavaného územia (financovanie zelene zo súkromných zdrojov)
- prepojenie oboch brehov Váhu (*Trenčín- mesto na rieke*)
- atraktívne výhľady z pravobrežnej strany Váhu na siluetu mesta a hrad
- pohľad z ľavobrežnej strany do prírodného prostredia (Váh= pojítka medzi prírodným a umelým prostredím)

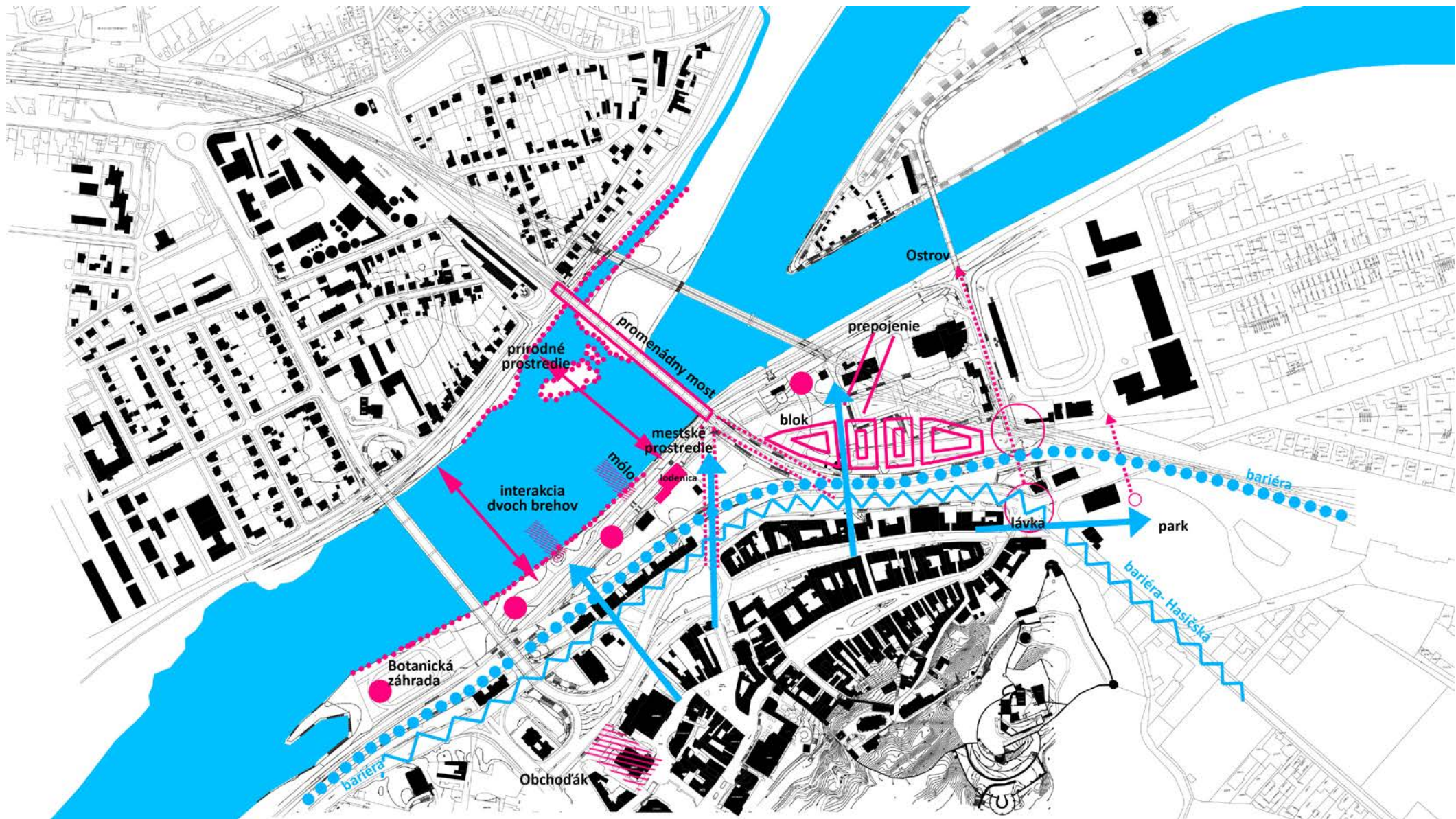
Tím č.3 (odprezentoval Ing. arch. Radovan Zelik)

- doprava ako najpálčivejší problém
- na 1. mieste potreby pešieho pohybu
- 3 body prepojenia centra mesta s nábrežím: 1. Aupark 2. Synagóga 3. Park
- Hasičská ulica 2m nad úrovňou terénu
- charakteristika prostredia, identita nábrežia
- rozdelenie nábrežia na tematické zóny (sektory) pre záujmové skupiny (podobne ako ZátOKa pOKoJa)
- ľahké stavby- kontajneri pre tieto skupiny (ako študenti- Botanické záhrady)
- nadstavba OD Prior, potenciál striech ODA na verejné priestory
- pozdĺžne prepojenie centra mesta so Sihoťou (posilnenie existujúcich peších trás a cyklotrás)
- bezplatné sprístupnenie dolného nádvorja hradu (väčší záujem o hrad)
- zokruhovanie peších trás v celom meste do sledu atraktivít

Obr. 8. **OKRUH pre širšie centrum mesta:** východisko= železničná stanica - park - hotel Tatra/rímsky nápis - hrad - južné opevnenie hradu - nový prechod do Čerešňového sadu (dnes neexistuje) - nová lanovka k mestskej veži (dnes neexistuje) - Štúrové nám. - Synagóga - nový prechod k nábrežiu (dnes neexistuje) - lodenica - nový promenádny most (dnes železničný) - pravá strana Váhu (Zamarovská strana) - prechod na Ostrov (lávka, mostík - dnes neexistuje) - Ostrov, jazierko - Mierové námestie= cieľ okruhu

OKRUH pre širšie centrum mesta zdroj: Tomáš Hanáček

Obr. 9. Výsledok zakresľovania podnetov verejnosti priamo do máp CMZ Trenčín zdroj: Tomáš Hanáček

zhrnutie zo zakresľovania/ kľúčové podnety:

1) Na čom sa ľudia zhodli

- potreba podporenia identity a jedinečnosti nábrežia rieky Váh
- doprava ako jeden z najkľúčovejších problémov územia
- Chynoranská trať = výrazná bariéra (možnosť využitia pre električkovú trať S-BAHN)
- tri základné body pešieho prepojenia centra mesta s nábrežím:
  1. Aupark
  2. Synagóga
  3. Park
- zokruhovanie peších ťahov
- zapustiť úsek Hasičskej ulice pre automobilovú dopravu
- voda ako fenomén turistiky
- ochrana priehľadu z pravobrežnej strany Váhu na siluetu mesta a hrad

2) Kontroverzné otázky

- definovanie aktivít, resp. funkčného využitia nábrežia
- otázka urbanizácie časti nábrežia (forma, výška zástavby)
- definovanie pomeru zastavaného a nezastavaného územia (financovanie zelene zo súkromných zdrojov)
- potrebuje nábrežie funkciu bývania?
- využitie cípu Ostrova

3) Témy, ktoré neboli vypovedané

- Trenčín = mesto na rieke -ako spojiť mesto a rieku v jeden celok?
- Ako využívať priestor nábrežia v rôznych časových horizontoch (deň- noc, ročné obdobie)?
- Ako tvoriť organický celok s historickým centrom a nekonkurovať mu?
- Kde sa nachádza ťažisko mesta a kde by sa malo, resp. mohlo presunúť?

„Chynoranskú trať možno využívať pre električkovú trať S-BAHN...“

Obr. 10. Zapojenie verejnosti do procesu územného plánovania
zdroj: Eduard Poliak

Trenčín- mesto vody?

24. mája 2012 - 16:30, KC HVIEZDA počet ľudí: cca 50

Diskusný večer sa uskutočnil na tému voda v meste. Prítomní sa zamýšľali nad tým, aké možnosti nám otvára téma vody v meste. Pozvánku sme osobitne adresovali zainteresovaným subjektom, ktorých sa téma vody prednostne dotýka (vid' zoznam nižšie). Z nich mnohí pozvanie prijali.

foto: Tomáš Hanáček

úvod do problematiky:

Ing. arch. Martin Beďaš /vedúci útvaru hlavného architekta mesta Trenčín/:

- téma vody nosnou témou pre nábrežie
- definovanie funkcií pre nábrežie pomocou aktivít viažucich sa na vodu
- úloha zdefinovania potrieb a zámerov jednotlivých organizácií
- proces nadviazania spolupráce medzi mestom a organizáciami a podpora vzájomnej spolupráce medzi organizáciami
- cieľom získať námety, poukázať na chyby, nefungujúce faktory
- zakotviť ich do zadania pre súťaž na CMZ Trenčín

pozvaní účastníci:

Rieka z pohľadu jej aktívneho využitia

Kanoistický klub TTS
Grécka loď Hyperborea- Ateliér P2Pottery
Autocamping Trenčín na Ostrove
Výletné lode
8 roč. športové gymnázium

Vodácky turistický klub Váh
Dračia légia Trenčín, o.z.
Lodenica na Ostrove, areál ATC
Vodná záchranná služba
Klub slovenských turistov, miestna organizácia

MO Slovenského rybárskeho zväzu
Športový klub Dračia légia 2012
Nymfa Trenčín, s.r.o. (potápačský klub)
93. prístav vodných skautov a skautiek Tortuga
Cykloturisti – Slovenský cykloklub, o.z. Fialka

Rieka z pohľadu histórie a pamätníkov

Trenčianske múzeum

Kronikár mesta, historici, archivári fotografií a pod.

Rieka z pohľadu spoločenstiev majiteľov pozemkov a z pohľadu ochrany prírody

Mesto Trenčín
Urbárske Pozemkové spoločenstvo Orechové
CHKO Biele Karpaty
Pre Prírodu, o.z.

Obec Zamarovce
Lesné spoločenstvo Orechové
Povodie Váhu
Centrum environmentálnych aktivít – Zátoka Pokoja

Urbariát Žabinec Orechové
Karpatské ochranárske združenie altruistov
Štátna ochrana prírody

Pohľad na rieku ako na miesto podnikania

Reštaurácia Bašta
Bufet na Ostrove

Športové centrum Matejka

Houseboaty na Váhu

Pohľad na vodu ako úžitkový a energetický zdroj

Elektrárň Biskupice

Hygiena

TVK + TVS

Otázky bezpečnosti nábřežia

Trenčianska nadácia - projekt Bezpečné mesto

Mestská polícia, Trenčín

Osvetlenie – Siemens

námety z diskusného pléna:

p. Šťastný /MO Slovenského rybárskeho zväzu/:

- rieka Váh ako centrálny park pre všetkých
- prístup k vode pre turistov, rekreatantov, návštevníkov, vodákov, a ďalších
- vykonávame brigádnické aktivity, týkajúce sa čistenia a upravovania okolia Váhu
- prioritou je zachovať charakter Váhu prírodný, bez zástavby

Kanoistický klub TTS Trenčín:

- v roku 1890 bola prvá písomná zmienka o prvých športových klubov v Trenčíne, naša činnosť zameraná na správnu výchovu detí k vode, vodným športom
- cieľom nášho projektu je (súčasných klubov + verejnosť) je rekonštrukcia lodenice na moderné centrum vodných športov
- potreba prízjazdovej komunikácie
- klub Dračia légia (manželia Dušičkovci) + 2. ročník podujatia Trenčianskej regaty

„Naším cieľom je rekonštrukcia lodenice na moderné centrum vodných športov.“

p. Hlatký /predseda Cykloturisti – Slovenský cykloklub, o.z.Fialka/:

- bezbariérový prístup cyklistov k vode
- Trenčín a Piešťany majú spoločný potenciál cykloprepojenia celého koridoru Váhu
- tento druh dopravy, resp. športu veľmi populárny s tendenciou rozvíjať sa (zohľadniť potreby cyklistov v Územnoplánovacom procese)

p. Ďurček /občianske združenie Pre prírodu/:

- viac sa venujeme miestam nezasiahnutým človekom
- snažíme sa zachrániť zelené plochy v spolupráci s mestom
- biokoridor Váhu je nadregionálny biokoridor
- jeden z najvýznamnejších prvkov ekologickej stability (TN + Považie)
- podľa zákona by sa nemalo do takýchto prvkov zasahovať

p. Jaroslav Strnák /Vodácky turistický klub Váh/:

- záujem postaviť v Trenčíne slalomový kanál v blízkosti Nového cestného mosta (spád rieky Váh je v tomto mieste najväčší)
- projekt Rodeo kajak v spolupráci s Vodáckym klubom
- podpora vodného športu

p. Brečík /Zdravý rozum ľudí/:

- potreba prístupu verejnosti k rieke Váh
- veľký potenciál rieky pre rekreáciu (požičovne lodiek, bufety, reštaurácie)
- kvalita zdravia pre všetkých obyvateľov mesta
- chýbajú prístaviská, riviéra, schody, molo
- nábregie si zaslúži propagáciu a naše úsilie

p. Galová /Zátoka pokoja/:

- získali sme dva granty z nadácie Ekopolis (otvorený grantový program)
- prostriedky použité na materiál a skvalitnenie verejného priestoru na nábregí (hodiny dobrovoľných prác pre nábregie)

p. Matejka /M-šport/:

- potreba vybudovania komunikácií – premostenia s obcou Zamarovce

p.Ševčíková /občianske združenie zamerané pre mládež/:

- rozvoj nábregia spočíva vo vykonaní menších krokov
- ako napríklad: vybudovanie lavičiek, hojdačiek a detských ihrísk.

p. Sedlák /Autocamping Trenčín na Ostrove/:

- kemping predstavuje potenciál pre mesto Trenčín + rozvoj cestovného ruchu

„Rieka Váh predstavuje jeden z najvýznamnejších prvkov ekologickej stability pre mesto Trenčín a celé Považie.“

Obr. 11. Letecký pohľad na medzimostie rieky Váh v Trenčíne

zdroj: Útvar hlavného architekta mesta Trenčín

d'alsie postrehy a namety:

„Veľmi sa mi páči, že sa zvýšil záujem o nábrežie. Vzniká tu zátoka pokoja.“

„Váh je vodná dopravná cesta, čiže existuje možnosť výstavby Vážskej vodnej cesty?“

„V mnohých príspevkoch cítiť prelínanie a vzájomné dopĺňanie potrieb a aktivít.“

„Páči sa mi zariadenie k vytvoreniu móla. Mojou myšlienkou je vytvorenie menšieho jazierka na území, kde sa plánuje golfový areál. Prírodné jazierko, ktoré v lete môže slúžiť ako prírodné kúpalisko a v zime by slúžilo pre korčuliarov.“ Taktiež nábrežie vidím ako územie, ktoré nie je obmedzené kapacitou.“

„Pod prístavom si predstavujem menšie mólo, kde by mohli lode vniknúť na vodu, poprípade menší žerjav.“

„Vážska cesta je súčasťou nadregionálneho projektu Dunajská stratégia, budeme sa snažiť o zakomponovanie tohto strategického plánu.“

„V zahraničí majú samosprávy bohaté skúsenosti so zahraničiami- využitie PPP projektov, čiže potreba spolupráce verejného a súkromného sektoru.“

zhrnutie diskusie/ kľúčové podnety:

1) Na čom sa ľudia zhodli

- definovanie funkcií nábrežia pomocou aktivít
- potreba spolupráce medzi mestom a komunitami
- zabezpečenie bezbariérového prístupu cyklistov a peších k vode
- rieka Váh predstavuje jeden z najvýznamnejších prvkov ekologickej stability pre mesto Trenčín a celé Považie
- chýba prístupnosť rieky (schody, móla, prístaviská, riviéra)
- vzrastá záujem o nábrežné zóny (ZátOKa pOKoja)

2) Kontroverzné otázky

- iba prírodný charakter nábrežia Váhu, bez výstavby
- umiestnenie centra vodného športu (súčasná poloha lodenice, stavidlá)
- vybudovanie cestnej komunikácie s obcou Zamarovce
- je reálna prepojenie ZA- TN- PN cez Vážsku vodnú cestu?

3) Témy, ktoré neboli vypovedané

- voda v meste vo forme fontán, žriediel, prameňov
- zapojenie ostatných vodných tokov v meste
- riešiť aj prítoky Váhu (Orechovský potok, Teplička)
- integrácia vodných plôch, štrkovísk a jazier
- ktoré územia nábreží v rámci CMZ Trenčín sú zákonom chránené?

„Existuje možnosť výstavby Vážskej vodnej cesty?“

Obr. 12. Navrhované chránené územie Natura 2000 Tok Váhu pri Zamarovciach zdroj: visittrencin.sk

Urban walk na nábreží

28. júna 2012 - 16:30, MIEROVÉ NÁMESTIE, NÁBREŽIE VÁHU
počet ľudí: cca 60

Odborná prednáška s plánovacou prechádzkou po nábreží rieky Váh. Obyvatelia získali informácie o histórii a súčasnom stave nábrežia. Informačné tabule boli doplnené o skice urbanistických vízií nábrežia. V každom bode prechádzky mohli občania pripomienkovať daný priestor formou papierových odkazov s podnetmi. Podnety boli zozbierané a vyhodnotené.

prednáška & autor skíc a metódy URBAN WALK: Ing. arch. Tomáš Hanáček, **historické fotografie:** Ing. Richard Ščepko

foto: Stanislava Karellová

BOD 1 - namiesto veľkoplošnej reklamy maľbu imitujúcu priečelie v smere od vodníka

- väčšie parkovisko - rozlíšenie
- prednostne zastavať pozemky - prieluky v meste ("úzke centrum"), CMZ
- cestu bicyklom až na nábrežie
- nepúšťať autá do centra mesta, lezeckú stenu
- farmársky trh na štrkovej ploche
- detské ihrisko

BOD 2 - ak už Aupark, tak s peknou architektúrou - napr. sklo, v ktorom sa bude odrážať hrad.

- Aupark nesmie brániť prechodu ľudí k nábrežiu
- bezbariérový prechod k Váhu. Priorita! (autá pod zem)
- Aupark do kasární pri stanici (alebo na Mars)
- pešia zóna, zóna pre cyklistov alebo korčuliarov
- keď už Aupark, tak viac zelene okolo neho / keď už Aupark, tak žiaden Aupark

BOD 3 - na margo úbytku topoľov- nie sú to alergény! Dokedy ich budeme rúbať?

- A) Park, B) Minimum zástavby - len verejné funkcie
- v priestore NIE! urbanizácia
- anglický park
- oživiť rieku, prístav, rozšíriť lodenicu, priniesť život
- jednoznačne oživiť nábrežie, kolonáda, loďky
- vyriešiť prechod cez trať k Pribinovej ulici pre peších (+ bezbariérový)
- tuším tu treba rozšíriť chodník (*na margo stiesneného priestoru na hrádzi*)
- prírodná oddychová zóna, komunikácia pre cyklistov, in-line korčuliarov, vid'. aj vizualizácia od Ing. arch. Mareka Gugu

BOD 4 - zmeniť most tak, aby po ňom mohli chodiť peši aj autá - tie by museli spomaliť Bánoveckú trať zapustiť do zeme, chodia po nej nákladné vlaky

- rekonštrukcia mosta + nájazd pre cyklistov na most, nie je ani pre peších ani pre cyklistov
- vytvorenie prechodu cez železnicu formou pešej zóny s dráhou, podobne ako električková trať na námestí Svobody v Brne
- priestor - zástavba výškovo rozbiť, nepresiahnuť 3 poschodia od prípadného RERu-vlaku, prístup do živého priestoru s možnými akciami pri vode
- Bánoveckú trať zmeniť na trať mestskej elektry slúžiacej MHD (s vyrovnanou dlažbou namiesto podvalov)
- podvesenú lávku pre peších a bicykle pod cestným mostom (aby sa kvôli prechodu na druhý breh Váhu nemuselo vyjsť na most)
- vyrúbať všetky stromy, kazia panorámu z časti Zámestie
- budovy budú mať výškový limit, tak prečo nie stromy?
- línia zelene prekrýva pohľad na hrad

BOD 5 - promenádu, nie park ani pláž

- najskôr by sa musel vyčistiť Váh a potom by tu táto výstavba bola reálna.

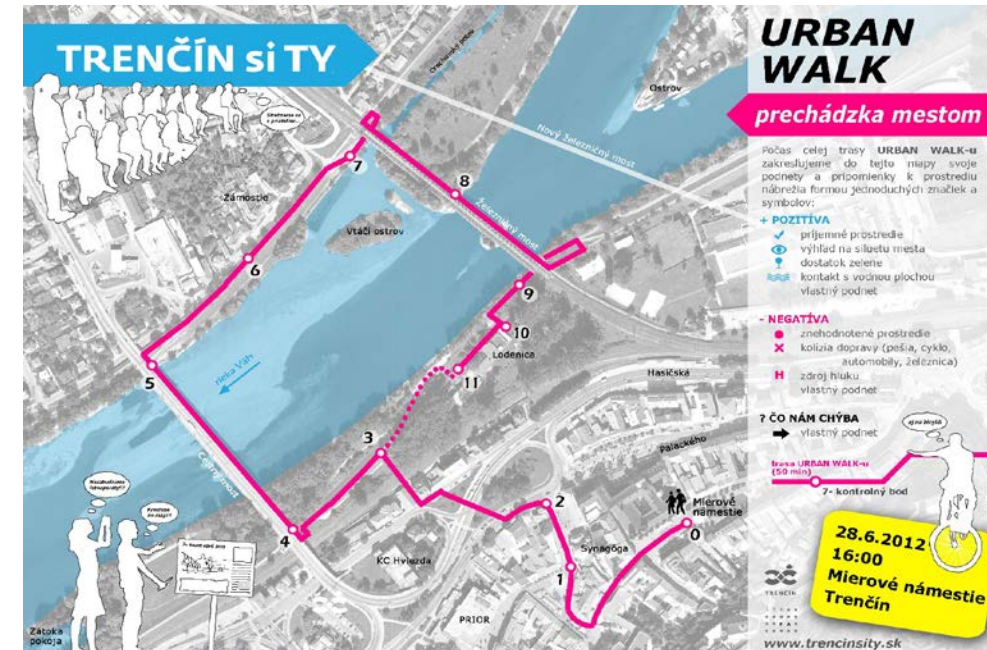
Čo keď sa zdvihne voda? (stáva sa to pomerne často)

- prírodné kúpalisko, bufet, hry na pláži
- vysekať všetky vysoké stromy - kazia panorámu

BOD 6 - úzky, ťažko využiteľný priestor

- ústiaci potok, nelikvidovať zachovať prírodný biotop
- mestské oddychové centrum
- mohlo by tu byť plávajúce pódium pre koncerty, kultúru.
- promenáda, lavičky, malé kúsky zelene
- replika vodného mlyna na vode - ako ekocentrum a múzeum. Mólo - super nápad
- plávajúce javisko, určené pre koncerty s kulisou hradu a starého mesta

„Čo keď sa zdvihne voda?
Stáva sa to pomerne často!“

Obr. 13. Trasa plánovacej vychádzky URBAN WALK zdroj: T. Hanáček

BOD 7 - sprístupniť ostrovčeky

- zachovať súčasný stav, zakomponovať do nábrežia, možno malé mólo
- ďalekohľad s možnosťou pohľadov na hrad i "vtáčí" ostrov spolu s infotabuľou
- tu sa mi páči, zachovať časť pri železničnom moste ako prírodnú oázu pokoja hlavne pri Orechovskom potoku.
- je tu kus prírody, kačky tu nachádzajú svoje útočisko, aj mnoho iných živočíchov

BOD 8 - Orechovský potok nechať "pralesom"

- most pre peších a cyklistov, aspoň 1 z dvoch železničných v plnom profile
- promenádny most urobiť s balkónmi
- promenádny most

BOD 9 - udržiavať priestor v blízkosti "Zátoky pokoja" pri cestnom moste, ihrisko môže naďalej slúžiť na rôzne aktivity a športu, stačí aspoň pravidelne kosiť ihrisko

- jeden profil mostu pre autá a druhý profil pre peších
- schody ako na fotke môžu byť pozdĺž Váhu od mosta až na ostrov- podľa financií.
- prírodný ráz! Obnoviť plaváreň, resp. prírodnú pláž s detským ihriskom a občerstvením
- nech to tu má mestský ráz a nie ďalšie zátoky pokoja!
- privítal by som tu kaviareň so sedením pri vode

BOD 10 - Prírodný ráz, lodičky, pláž, trenčianske Chorvátsko

- komunikačný priestor, zachovať zeleň, tieň stromov, posedenie pri vode, rekreácia
- umiestniť v pravidelných úsekoch smetné koše. Všade v zahraničí sa v oddychových zónach koše nachádzajú aj mimo centra. Žiada sa to v záujme zachovania čistoty a príjemného pocitu počas prechádzky
- piváreň so 150 druhmi piva :-)

zhrnutie plánovacej prechádzky/ kľúčové podnety:

1) Na čom sa ľudia zhodli:

- komplikovaný prístup peších z centra mesta k nábrežiu (bariéra Hasičskej ulice, Chynoranskej trate, hrádze)
- potreba vizuálneho prepojenia Štúrovho námestia so súčasným železničným mostom.
- využitie súčasného železničného mosta ako pešieho promenádneho mosta (vyhliadky, kaviarne, cyklochodník)
- chýbajúci komfort pešiaka na cestnom moste + jeho problematické napojenie na telesá hrádzí, problematický hluk z dopravy (cestný most, železnica)
- zachovanie prírodného rázu pri ústí Orechovského potoka do rieky Váh

„Orechovský potok nechať pralesom ako prírodnú oázu pokoja!“

Obr. 14. URBAN WALK – medzi lodenicou a železničným mostom

zdroj: Tomáš Hanáček

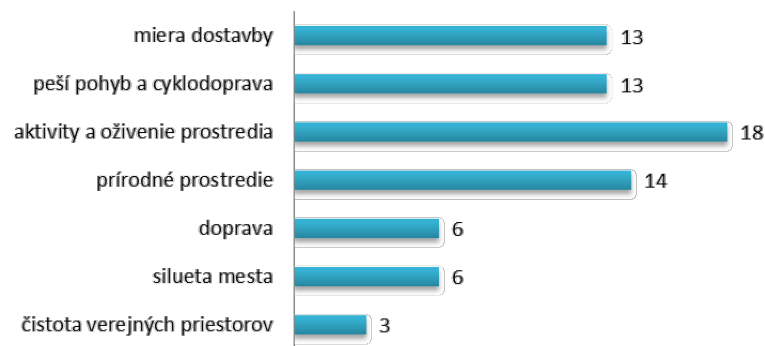
- potreba oživenia oboch brehov a aj rieky Váh prostredníctvom rôznych aktivít.
- spomenuté nástroje aktivácie: lodičky, pláž, hry na pláži, posedenie pri vode, plaváreň na rieke, schody do vody, ihriská, vyhliadka na hrad s ďalekohľadom, kaviareň, pódium na vode, móla na Vtáčí ostrov, náučný chodník, ekocentrum, vodný mlyn, promenáda

2) Kontroverzné otázky

- miera dostavby v jednotlivých nábrežných zónach
- rozdielne pohľady na charakter prostredia pri súčasnej lodenici (zeleň vs. mestský ráz)
- topole a ich zakrývanie výhľadu na siluetu mesta na ľavom brehu medzi mostami
- problematická otázka a záplav a možnosť výstavby v záplavovom území
- výška možnej zástavby na ľavobrežnej časti (priehľady, silueta mesta)

3) Témy, ktoré neboli vypovedané

- Čo s lokalitou Zámostie? Bude rovnocenným partnerom centra mesta na druhom brehu?
- možnosti lodnej dopravy, umiestnenie prístavu (súčasná vs. nová poloha)
- prepojenie centra mesta s areálom OLD HEROLD- skrz promenádny most
- Je možné s ekologického hľadiska sprístupniť Vtáčí ostrov?
- Aké sú možnosti výstavby drobnej architektúry v záplavových územiach?
- Akú úlohu zohráva hrad a ostatné veže (Mestská veža, Farský kostol) v siluete mesta?
- rozvinúť spomenutú tému čistoty a údržby verejných priestorov (smetné koše, kosenie) spolu s manažmentom verejných priestorov (organizácia podujatí, práca s komunitami)
- ešte viac sa zamerať na lokalitu Orechovský polostrov, Vtáčí ostrov

Obr. 15. Výsledky mapovania podnetov metódy URBAN WALK
zdroj: Tomáš Hanáček

„Čo s lokalitou Zámostie? Bude rovnocenným partnerom centra mesta na pravom brehu rieky Váh?“

Obr. 16. Historická fotografia plavárne na ľavom brehu rieky Váh
zdroj: Richard Ščepko

sumarizácia a vyhodnotenie podnetov

KLÚČOVÉ PODNETY

Ako si predstavujeme budúci rozvoj nábrežia?

01. podporenie **identity** mesta Trenčín
02. hodnota **výhľadu** na siluetu mesta- hrad + Brezina + centrum mesta
03. potreba prepojenia **centra mesta s nábrežím**

Čo by sme chceli robiť na nábreží?

04. zachovanie prístupu k nábrežiu **pre všetkých**.
05. Ako **oživiť** nábrežie?
06. spolupráca **mesto a komunity**
07. miera **zástavby** na nábreží.
08. **čistota** verejných priestorov v CMZ Trenčín

Koľko zelene by sme chceli zachovať na nábreží?

09. zamedzenie ubúdania **zelene** v meste (*otázka jej kvality*)
10. Zachovanie **prírodného prostredia** (*Orechovský polostrov, Vtáčí ostrov*)
11. Téma **vody** v meste (rieka, prítoky, fontány, vodné plochy)
12. Problém záplav a využitie **záplavových území** pre drobnú architektúru

Ako sa chceme pohybovať v meste?

13. **Hasičská ulica** ako bariéra č.1 medzi mestom a nábrežím
14. **Chynoranská trať** ako bariéra č.2 medzi mestom a nábrežím
15. Ako využiť súčasný **železničný most** (*peší + promenádny + kaviarne*)
16. Obmedzenia **peších a cyklistov** pri pohybe a pobyte v CMZ
17. Pre koho je určené centrum mesta a nábrežie- **pre ľudí**, či automobily?

- svoje podnety môžete aj naďalej pripájať na stránke www.trencinsity.sk

ODBORNÉ ODPORÚČANIA

- 7 kľúčových bodov identity mesta (súčasná aj budúca prvky identity)
- skúmanie siluety mesta (**kontrolné body** na nábreží) + **ťažisko** mesta
- vytipovať kľúčové **priečne prepojenia** s preferenciou pešieho pohybu

- definovať územie v ÚP CMZ ako **kľúčový verejný priestor**.
- skúmať **aktivity** vo verejných priestoroch, vedúce k definovaniu funkcií
- **zapojiť komunity** do procesu plánovania a aktívneho užívania priestoru
- môže fungovať nábrežie aj bez **zástavby**? Je potrebná? Do akej miery?
- zriadiť **manažment verejných priestorov** CMZ (údržba, organizácia podujatí)

- **konceptia zelene** pre CMZ Trenčín (parky, oddychové zóny)
- potrebná **zonácia územia** (*Medzimotoštie, Orechovský polostrov, Zátoka pokoja*)
- konceptia pre **rieku ako celok** na území mesta, prvky vody v meste
- konzultovať možnosti výstavby s **vodohospodármi a povodím Váhu**

- overenie **rôznych alternatív** prechodu (preferovanie pešieho pohybu)
- možnosti jej **bezbariérového prechodu**, využitie pre účely S- Bahn
- konceptia **LIVING bridge**- živých, obytných mostov (aj pobyt na moste)
- skúmať možnosti bezbariérovosti, bezpečnosti, pešie okruhy v meste
- **priority** mobility v meste:
  1. **peší pohyb**
  2. cyklista + in- line
  3. MHD + S- Bahn
  4. automobil + lode

Editor, autor odborných odporúčaní: Ing. arch. Tomáš Hanáček ..... *Ústav urbanizmu a územného plánovania, FA STU, Bratislava*

Konzultant: Ing.arch. Zora Pauliniová..... *odborníčka na participatívne plánovanie s verejnou*

Publikované: Trenčín apríl 2013

Členovia odborného tímu

TRENČÍN si TY pre rok 2012:

Dipl.- Ing. Peter Gero..... *odborný garant projektu TRENČÍN si TY*
Ing. arch. Martin Beďatš ..... *vedúci Útvary hlavného architekta mesta Trenčín*
Ing. arch. Dušan Šimun..... *Útvar hlavného architekta mesta Trenčín*
Mgr. Renata Kaščáková ..... *projektový manažér projektu TRENČÍN si TY*
Ing. arch. Tomáš Hanáček ..... *doktorand, FA STU, Bratislava*
Ing. arch. Radovan Zelik ..... *doktorand, FA VUT, Brno*
Ing. Michal Lešínský ..... *konzultant technických riešení, Keramoprojekt, Trenčín*
Ing. Richard Ščepko..... *občiansky aktivista, Trenčín*
Ing. Norbert Brázda..... *občiansky aktivista, Trenčín*
Mgr. Richard Medal..... *Centrum environmentálnych aktivít, Trenčín*
Klaudia Medalová..... *Centrum environmentálnych aktivít, Trenčín*
MUDr. Andrej Hrádocký..... *občiansky aktivista, Trenčín*

Partneri projektu:

Mesto Trenčín
Odborný tím projektu TRENČÍN si TY
Fakulta architektúry STU v Bratislave
Fakulta architektúry VUT v Brne
Urban walk
reSITE Festival Praha
Centrum environmentálnych aktivít

